TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI EWROPEA GĦAR-RAPPORT SPEĊJALI TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI
"L-EFFIĊJENZA ENERĠETIKA FL-INTRAPRIŻI: FTIT IFFRANKAR TAL-ENERĠIJA IŻDA HEMM NUQQASIJIET FL-IPPJANAR U FL-GĦAŻLA TAL-PROĠETTI"

SOMMARJU EŻEKUTTIV

I. L-effiċjenza fl-enerġija hija essenzjali biex jintlaħqu l-għanijiet ġenerali tal-Unjoni tal-Enerġija u l-objettivi tal-UE dwar l-enerġija u l-klima għall-2030 u l-2050 ippreżentati fil-Patt Ekoloġiku Ewropew.

It-tisħiħ sostanzjali tal-politiki tal-effiċjenza fl-enerġija huwa parti integrali mix-xenarji kollha żviluppati mill-Kummissjoni fil-Pjan ta' Mira Klimatika tal-2030[1]. Għaldaqstant, il-Kummissjoni pproponiet rieżami tad-Direttiva dwar l-Effiċjenza fl-Enerġija (EED) fil-pakkett Fit għall-55[2].

L-ambizzjoni tal-effiċjenza fl-enerġija għandha tiżdied minn 32.5 % fl-EED attwali (u inqas minn 30 % fil-Pjanijiet Nazzjonali għall-Enerġija u l-Klima (NECPs), għal 36 % għall-konsum finali tal-enerġija u 39 % għall-konsum tal-enerġija primarja, li jikkorrispondu għal 9 % ta' aktar tnaqqis fil-konsum tal-enerġija fl-UE.

II. Għas-suċċess tat-tranżizzjoni tal-enerġija, is-setturi kollha tal-ekonomija jridu jsiru aktar effiċjenti fl-enerġija. L-intrapriżi huma attivi fis-setturi tal-industrija, tat-trasport u tas-servizzi, li jammontaw għal aktar minn żewġ terzi tal-konsum finali tal-enerġija.

Il-biċċa l-kbira tal-miżuri ta' finanzjament tal-effiċjenza enerġetika implimentati mill-Istati Membri huma parti mill-obbligi tagħhom tal-effiċjenza fl-enerġija skont l-Artikolu 7 tal-EED. Il-proposta tal-Kummissjoni għar-reviżjoni tal-EED saħħet dawn l-obbligi, u kważi rduppjat l-iffrankar tal-enerġija meħtieġ minn 0.8 % għal 1.5 % tal-konsum finali tal-enerġija.

Dwar is-setturi fil-mira tal-miżuri ta' politika implimentati, l-akbar sehem ta' ffrankar enerġetiku rrappurtat mill-Istati Membri jirriżulta minn miżuri trażversali, li ma jistgħux jiġu attribwiti għal settur wieħed. Il-biċċa l-kbira tal-miżuri, skont l-għadd ta' miżuri rrappurtati, is-servizzi u l-industrija fil-mira, li jkopru l-biċċa l-kbira tal-kumpaniji (ħlief għall-kumpaniji tat-trasport) u s-settur pubbliku.

III. Il-Fondi tal-Politika ta' Koeżjoni jirrappreżentaw wieħed mis-sorsi ewlenin ta' finanzjament tal-UE biex jappoġġaw investimenti diretti fl-effiċjenza enerġetika fl-intrapriżi. Dan l-appoġġ huwa kruċjali meta wieħed iqis li l-effiċjenza fl-enerġija hija waħda mis-setturi li qed jiffaċċjaw l-akbar diskrepanza fl-investiment fl-UE, u li l-finanzjament tal-UE huwa forza ewlenija biex jiżdiedu u jiġu ingranati l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

V. L-EED tenfasizza l-potenzjal tal-iffrankar tal-enerġija u l-kontribut tal-intrapriżi għall-objettivi tal-effiċjenza fl-enerġija tal-Unjoni. Il-Pjanijiet ta' Azzjoni Nazzjonali għall-Effiċjenza Enerġetika (NEEAPs) obbligatorji jinkludu l-ħtiġijiet ta' finanzjament tal-Istati Membri.

VI. Minkejja n-nuqqas ta' rabta espliċita mad-dokumenti tal-ippjanar f'xi programmi, il-proġetti magħżula mill-awtoritajiet nazzjonali kkontribwixxew għal dawk il-prijoritajiet. Il-ġustifikazzjoni

[1] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030, Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna, COM(2020) 562 final tas-17.9.2020

[2] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni 'Fit for 55': nilħqu l-Mira Klimatika tal-UE għall-2030 fi Triqitna lejn in-Newtralità Klimatika, COM/2021/550 final tal-14.7.2021

għall-għażla tal-istrumenti ta' finanzjament ma kinitx meħtieġa skont ir-regoli tal-2014-2020 iżda se tkun rekwiżit fil-perjodu l-ġdid.

VIII. Il-Kummissjoni taqbel mal-valutazzjoni tal-QEA li l-investimenti kienu ġeneralment effiċjenti.

X. Għall-perjodu ta' finanzjament 2021-2027 taħt l-Objettiv ta' Politika 2 ("Aktar Ekoloġiku, livell baxx ta' karbonju...") hemm żewġ Objettivi speċifiċi b'indikaturi komuni distinti tal-output u tar-riżultati. Is-sistema ta' monitoraġġ tal-politika ta' koeżjoni se tippermetti li jiġu ffiltrati l-indikaturi skont objettivi speċifiċi.

Il-Kummissjoni tqis li l-intensità tal-enerġija primarja hija wkoll indikatur rilevanti għall-kejl tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika.

XI. Il-Kummissjoni tqis li l-kontribuzzjoni, stmata mill-QEA, minn investimenti fl-effiċjenza enerġetika fuq l-intrapriżi fil-qafas tal-Fondi Ewropej għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR) u l-Fondi ta' Koeżjoni (FK) matul il-perjodu 2014-2020 jenħtieġ li titqiegħed fil-kuntest tal-mira tal-effiċjenza enerġetika tal-2020. Dan iwassal, wara s-suppożizzjonijiet magħmula mill-QEA fil-kalkolu tagħha, biex tistima li l-iffrankar tal-proġett jirrappreżenta madwar 2.3 % tal-isforz meħtieġ biex tintlaħaq il-mira tal-2020.

Dan jirrappreżenta kontribut sostanzjali meta jiġi vvalutat fil-kuntest tal-atturi differenti li jikkontribwixxu għall-miri tal-effiċjenza fl-enerġija, l-intrapriżi li jirrappreżentaw frazzjoni minnhom, u fil-kuntest tal-miżuri differenti li l-Istati Membri jimplimentaw biex jilħqu l-miri tal-effiċjenza fl-enerġija tagħhom fil-qafas tal-EED, id-Direttiva dwar ir-Rendiment tal-Bini fl-Użu tal-Enerġija (EPBD), is-Sistema tal-UE għan-Negozjar ta' Emissjonijiet (ETS), ir-Regolament dwar il-Kondiviżjoni tal-Isforzi, iż-żieda ta' standards ta' prestazzjoni tal-emissjonijiet tas-CO2 tal-vetturi u miżuri oħra ta' politika bħal miżuri ta' tassazzjoni, obbligi tal-fornituri, kampanji ta' informazzjoni, miters intelliġenti u politika tal-prodotti (disinn ekoloġiku u tikkettar tal-enerġija). Fil-fatt, l-appoġġ finanzjarju tal-UE u b'mod partikolari l-appoġġ mill-FEŻR u l-FK huma biss parti mill-isforz globali.

XII. L-ewwel inċiż: Il-Kummissjoni taċċetta l-ewwel rakkomandazzjoni parzjalment.

It-tieni inċiż: Il-Kummissjoni taċċetta t-tieni rakkomandazzjoni.

<u>INTRODUZZJONI</u>

01. Kif stabbilit fl-EED, l-output jista' jirreferi għall-prestazzjoni, is-servizz, il-prodotti jew l-enerġija.

02. Il-Kummissjoni tenfasizza li t-titjib fl-effiċjenza enerġetika jikkontribwixxi wkoll għar-reżiljenza tas-suq tal-enerġija - billi jnaqqas id-domanda għall-enerġija, l-importazzjonijiet tal-enerġija u l-kontijiet tal-enerġija għall-konsumaturi tal-enerġija - u b'hekk itaffi wkoll l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żidiet fuq il-prezzijiet tal-enerġija meta dan ikun qed iseħħ.

05. Il-proposta reċenti għal riformulazzjoni tal-EED - l-Artikolu 4 - tistabbilixxi mira vinkolanti tal-Unjoni ta' tnaqqis ta' 9 % tal-konsum tal-enerġija għall-2030 (kemm għall-enerġija primarja kif ukoll għall-enerġija finali meta mqabbla mal-projezzjonijiet tax-xenarju ta' referenza għall-2030). Din il-mira l-ġdida hija ugwali għat-tnaqqis ta' 36 % fil-konsum finali tal-enerġija u ta' 39 % fil-konsum tal-enerġija primarja għall-2030 f'konformità mal-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanja l-Pjan ta' Mira dwar il-Klima[3].

07. L-objettivi nazzjonali jissejħu kontribuzzjonijiet nazzjonali fl-EED rivedut tal-2018. Dawn huma stabbiliti mill-Istati Membri.

Il-Kummissjoni tanalizza l-kontribuzzjonijiet nazzjonali stabbiliti mill-Istati Membri biex tivvaluta kif dawn jikkontribwixxu kollettivament biex tintlaħaq il-mira tal-UE. Madankollu, peress li l-

[3] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: It-tisħiħ tal-ambizzjoni klimatika tal-Ewropa għall-2030, Ninvestu f'futur newtrali għall-klima għall-benefiċċju tal-popli tagħna, COM(2020) 562 final tas-17.9.2020

kontribuzzjonijiet nazzjonali huma indikattivi, ma hemm l-ebda setgħa għall-Kummissjoni biex tintervjeni direttament f'dawn il-miri.

13. In-NEEAPs ipprovdew qafas għall-iżvilupp tal-istrateġiji nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika u koprew miżuri għal titjib tal-effiċjenza fl-enerġija bil-għan li jintlaħqu l-miri nazzjonali għall-effiċjenza enerġetika għall-2020.

Kif stabbilit fid-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika, in-NEEAPs inkludew sett ta' miżuri ta' politika maħsuba sabiex tinkiseb il-mira indikattiva nazzjonali tal-effiċjenza fl-enerġija li kull Stat Membru stabbilixxa.

In-NEEAPs servew bħala dokumenti ta' politika strateġika wiesgħa, u l-Istati Membri setgħu jużaw l-analiżi li saret fin-NEEAPs għat-tħejjija tal-programm tal-politika ta' koeżjoni, biex jidentifikaw l-ostakli għall-investimenti u biex jistabbilixxu approċċ koerenti biex itejbu l-effiċjenza enerġetika fil-livell nazzjonali. Madankollu, il-kamp ta' applikazzjoni tal-miżuri tal-NEEAPs ma kienx limitat għal miżuri finanzjarji minn finanzjament tal-UE jew pubbliku. In-NEEAPs kellhom ambitu wiesa' ta' politika li jinkludi miżuri ta' politika bħal miżuri fiskali, obbligi tal-fornituri, kampanji ta' informazzjoni, arloġġi intelliġenti, politika dwar il-prodotti (id-disinn ekoloġiku u t-tikkettar tal-enerġija) u r-regolamentazzjoni tal-bini.

Fl-aħħar nett, għandu jiġi ċċarat li dawn ma kinux legalment vinkolanti, la f'termini ta' miri u lanqas ta' miżuri ppjanati ppreżentati, u li l-qafas legali ma kienx jeħtieġ l-istabbiliment ta' rabta bejn l-NEEAPs u l-finanzjament nazzjonali jew tal-UE, inkluż fir-rigward tal-FEŻR/FK.

<u>OSSERVAZZJONIJIET</u>

34. b) Filwaqt li l-allinjament tal-Programmi Operazzjonali (PO) mal-NEEAPs għandu tabilħaqq jiġi żgurat, it-twaqqit differenti fit-tħejjija u l-adozzjoni tal-PO vs. l-istess proċess għan-NEEAPs jista' jagħmel dak l-allinjament diffiċli.

37. Il-Kummissjoni tindika li biex tirnexxi t-tranżizzjoni tal-enerġija u l-klima, is-setturi kollha tal-ekonomija jridu jsiru aktar effiċjenti fl-enerġija. L-intrapriżi huma attivi fis-setturi tal-industrija, tat-trasport u tas-servizzi, li jammontaw għal aktar minn żewġ terzi tal-konsum finali tal-enerġija.

43. Il-Kummissjoni tirreferi għat-tweġibiet tagħha għall-paragrafi 13 u 34 (b).

44. L-awtorità ta' Ġestjoni Slovena kkonfermat li meta tappoġġa intrapriżi b'fondi tal-politika ta' koeżjoni taħt il-PA1 u l-PA3 fil-qafas tal-PO 2014-2020, hemm ukoll xi miżuri speċifiċi li huma ffukati fuq l-effiċjenza tar-riżorsi u l-enerġija fl-intrapriżi (l-aktar f'Intrapriżi Żgħar u Medji). Dawn il-miżuri ma għandhomx bażi diretta f'NEEPN, iżda meta jfasslu dawn it-tipi ta' miżuri, il-Ministeru tal-Ekonomija normalment jikkoordina mal-Ministeru għall-Infrastruttura li huwa responsabbli għall-effiċjenza enerġetika. Meta jiġu appoġġati l-intrapriżi, l-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u l-enerġija normalment tiġi segwita permezz ta' kriterji tal-għażla b'punti addizzjonali għall-kontribut għall-effiċjenza fl-użu tar-riżorsi u l-enerġija[4].

45. Ir-Regolament dwar id-Dispożizzjonijiet Komuni (CPR) jinkludi kundizzjoni abilitanti speċifika dwar l-NECPs li jeħtieġ li tiġi ssodisfata mill-Istati Membri (SM) biex jiġu rimborżati mill-Kummissjoni. Is-CPR jiddikjara wkoll li l-programmi jrid ikollhom sommarju tal-isfidi inklużi dawk identifikati fl-NECPs. "Verifika tal-konsistenza" hija ħafna usa' mill-kunsiderazzjoni tal-isfidi tal-NECPs.

75. Il-gwida teknika tal-Kummissjoni "Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding" tal-2014 tenfasizza r-rwol tal-istandards meta tittieħed deċiżjoni dwar l-investimenti fl-effiċjenza enerġetika.

[4] Il-link għall-aħħar NEEAP fis-Slovenja: https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf

Il-Kummissjoni tinnota li skont is-CPR 2021-2027, fl-għażla tal-operazzjonijiet, l-awtorità maniġerjali tiżgura li l-operazzjonijiet magħżula jippreżentaw l-aħjar relazzjoni bejn l-ammont ta' appoġġ, l-attivitajiet imwettqa u l-ilħuq tal-objettivi. Il-kriterji u l-proċeduri tas-selezzjoni jeħtieġ li wkoll jagħtu prijorità lil dawk l-operazzjonijiet li jimmassimizzaw il-kontribuzzjoni tal-finanzjament tal-UE għall-kisba ta' l-objettivi tal-programm. L-iskop ta' dawn id-dispożizzjonijiet huwa li ma jintgħażlux proġetti li ftit jikkontribwixxu lejn l-objettivi tal-programm. Barra minn hekk, il-forma ta' appoġġ jeħtieġ li tiġi ġġustifikata qabel ma jiġi approvat il-programm, li jagħmilha possibbli għall-Kummissjoni li tipprevjeni li jintużaw għotjiet meta l-istrumenti finanzjarji jkunu aktar effiċjenti.

76. L-istandards tqiesu bħala għodod essenzjali, flimkien ma' miżuri oħra ta' politika, biex tinkiseb ambizzjoni ogħla fl-effiċjenza enerġetika sal-2030. L-istandards jistgħu jirreferu għal diversi aspetti, bħal Bini b'Enerġija Bikrija Żero (NZEBs) għall-bini u r-rekwiżiti skont id-Direttiva dwar l-Ekodisinn u r-regolament dwar it-tikkettar tal-enerġija għall-prodotti. Għan-natura differenti tagħhom u l-varjetà tal-acquis tal-UE, huwa aktar diffiċli li jiġu stabbiliti standards komuni għall-intrapriżi.

81. Il-bażi tad-data tal-Pjattaforma għall-Effiċjenza Enerġetika (DEEP), inizjattiva b'sors miftuħ appoġġata mill-Kummissjoni Ewropea għal skopijiet ta' informazzjoni minn isfel għal fuq, b'mod partikolari bil-għan li jitneħħa r-riskju tal-investiment fl-effiċjenza fl-enerġija billi jitnaqqas ir-riskju ta' miżuri ta' effiċjenza fl-enerġija perċepiti minn istituzzjonijiet finanzjarji u atturi tas-suq, ma ġietx imfassla biex tiżviluppa punti ta' riferiment formali finanzjarji u tekniċi relatati ma' miri minimi jew medji tal-effiċjenza fl-enerġija. Huwa importanti wkoll li jiġi enfasizzat li filwaqt li d-DEEP fiha aktar minn 17 000 proġett, li dan l-aħħar żdiedu għal aktar minn 24 000 proġett, xi sottosettijiet għal pajjiżi speċifiċi u miżuri speċifiċi jista' ma jkollhomx id-daqs kritiku għal paraguni statistikament rilevanti.

88. Il-Kummissjoni tenfasizza li, kif ippreżentat mill-QEA fl-osservazzjonijiet 81 sa 87, il-proġetti tal-effiċjenza fl-enerġija kienu effiċjenti.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li jista' jkun hemm differenzi bejn il-kampjun tal-Effiċjenza Enerġetika tat-Tnaaqis tar-Riskji u l-kampjun użat mill-QEA f'dan l-awditu, li jistgħu jispjegaw id-differenzi misjuba mill-QEA rigward il-kostijiet tal-evitar medjan.

Fil-fatt, il-kostijiet tal-evitar medjan jistgħu jvarjaw b'mod sostanzjali skont it-tipi ta' miżuri speċifiċi jew l-Istati Membri jew ir-reġjuni differenti. Għalhekk, id-differenzi fil-piż relattiv ta' dawn il-varjabbli fil-kampjun jistgħu jwasslu għal differenzi fuq il-valuri medjani tal-kampjuni. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tenfasizza li sehem mill-proġetti miġbura fil-bażi tad-data tad-DEEP jista' jitqies bħala eżempji tal-aħjar prattiki għall-investimenti fl-effiċjenza fl-enerġija, li l-għan tagħhom huwa li jintwerew il-benefiċċji finanzjarji tal-investimenti fl-effiċjenza fl-enerġija, u li jiġi promoss il-każ kummerċjali għal tali investimenti sodi. Dan jista' jkun ukoll fattur li jista' jwassal għal kost medjan aktar baxx tal-bażi tad-data tad-DEEP meta mqabbel mal-proġetti tal-FEŻR u tal-FK.

94. Tweġibiet komuni għall-paragrafi minn 94 sa 98.

Il-valutazzjonijiet tal-kosteffettività għandhom iqisu mhux biss l-iffrankar tal-enerġija, iżda wkoll il-benefiċċji multipli tal-investimenti fl-effiċjenza fl-enerġija, il-kontribut għal diversi objettivi ta' politika, il-kapaċità tagħhom ukoll li jiskattaw investimenti privati f'oqsma aktar kumplessi, u l-benefiċċji tagħhom lil hinn mill-iffrankar tal-enerġija, bħall-impatti ekonomiċi, soċjali u ambjentali.

Dan jinkludi, fost l-oħrajn, tnaqqis fil-gassijiet serra, tnaqqis ġenerali fl-ispejjeż għall-intrapriżi minħabba żieda fil-produttività u l-kompetittività, żieda fil-valuri tal-assi u l-ħajja utli tal-assi u l-ħolqien ta' impjiegi ġodda. Bħala eżempju tal-importanza ta' benefiċċji oħra fuq il-valutazzjonijiet kosteffettivi, fis-settur tal-industrija, l-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija (AIE) stmat li l-produttività u l-benefiċċji operazzjonali jistgħu jiġġeneraw sa 2.5 darbiet il-valur tal-iffrankar tal-enerġija[5].

[5] Pereżempju, skont l-istudju tal-AIE "Ksib tal-Benefiċċji Multipli tal-Effiċjenza Enerġetika" meta "l-valur tal-produttività u l-benefiċċji operazzjonali għall-kumpaniji industrijali ġew integrati fil-kalkoli tar-rata ta'

98. L-użu tal-fondi tal-UE għal proġetti bħal dawn jeħtieġ li jiġi vvalutat bir-reqqa. Il-prestazzjoni ta' proġett ta' investiment mhux biss għandha tkun relatata mal-prestazzjoni finanzjarja tiegħu iżda wkoll ma' kriterji oħra bħat-twassil tal-iffrankar tal-enerġija u t-tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra (GHG), it-tnaqqis fl-ispejjeż globali għall-kumpanija (iż-żieda fil-kompetittività tagħha u ż-żamma/il-ħolqien tal-impjiegi).

99. F'ċerti kundizzjonijiet (pereżempju f'ċerti Stati Membri), eż. għal kumpaniji li għandhom biss aċċess diffiċli jew l-ebda aċċess għas-suq biex jiffinanzjaw huma stess tali operazzjonijiet, l-użu ta' għotjiet jista' jkun l-unika għażla disponibbli fi żmien qasir biex fil-fatt jinvestu fl-effiċjenza enerġetika.

Qabel il-programmi ta' approvazzjoni 2021-2027 il-Kummissjoni se tivverifika l-ġustifikazzjoni pprovduta mill-Istati Membri għall-użu ta' għotjiet biex tara jekk il-kundizzjonijiet li jeħtieġu tali użu ta' għotjiet humiex tabilħaqq preżenti fi Stat Membru jew reġjun partikolari.

105. Taħt ġestjoni kondiviża, l-għażla tal-proġetti, u l-għażla tal-kriterji għall-għażla tal-proġetti, jappartjenu għall-mandat u r-responsabbiltajiet tal-awtoritajiet maniġerjali tal-Istati Membri. Il-Kummissjoni tipparteċipa bi rwol konsultattiv fil-kumitati ta' monitoraġġ, fejn jiġu approvati l-metodoloġija u l-kriterji għas-selezzjoni tal-proġetti.

Iż-żmien għall-ħlas lura mhuwiex l-uniku kejl tal-effikaċja, u jista' jkun aktar diffiċli li jiġi vverifikat, peress li jiddependi fuq għadd ta' suppożizzjonijiet ad hoc. Dan jista' jimponi piż amministrattiv fuq il-promoturi tal-proġetti li jiskoraġġihom milli jinvestu, u b'hekk jimmina l-objettivi tal-politika. Il-proċeduri fis-seħħ għandhom ikunu proporzjonali għall-ammont ta' appoġġ u jqisu l-forma ta' appoġġ u kundizzjonijiet speċifiċi oħra. Barra minn hekk, kif indikat fit-tweġiba għar-Rapport Speċjali Nru 11/2020 tal-QEA, il-Kummissjoni tqis li, għall-bini, il-kriterji u l-proċeduri tal-għażla jeħtieġ li jitfasslu apposta għall-objettivi speċifiċi ta' kull miżura, filwaqt li jitqies li tali investimenti fil-bini huma speċifiċi għall-proġett, mhux standardizzati u jiddependu fuq diversi fatturi, bħall-istat tal-bini, il-kundizzjonijiet klimatiċi, il-kostijiet lavorattivi, il-kostijiet tal-enerġija, il-kostijiet materjali u t-tip ta' użu.

Fl-aħħar nett, il-gwida teknika tal-Kummissjoni "Financing the energy renovation of buildings with Cohesion Policy funding", ippubblikata fl-2014, issuġġeriet li l-valur preżenti nett (VPN) huwa ġeneralment rakkomandat għall-valutazzjoni tal-kosteffettività, aktar milli ż-żmien sempliċi għall-ħlas lura peress li jippermetti li jiġi kontabilizzat il-fluss tal-flus tal-proġett matul il-ħajja tiegħu.

107. Il-koleġiżlaturi ddefinixxew il-qafas ta' prestazzjoni għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni abbażi ta' indikaturi finanzjarji u ta' output li għandhom jiġu vvalutati fir-rieżami ta' nofs it-terminu u fl-għeluq.

Il-proposta għal programmi għall-monitoraġġ tar-riżultati ta' miżuri ffinanzjati ma kinitx parti mir-rekwiżiti regolatorji u kienet toħloq piż sinifikanti ħafna fuq l-awtoritajiet pubbliċi u l-benefiċjarji. Il-valutazzjoni tal-impatt tal-programmi hija kwistjoni ta' evalwazzjoni tal-programm fil-livell nazzjonali u tal-UE.

Il-koleġiżlaturi ddefinixxew ir-rekwiżiti tal-qafas tal-prestazzjoni fil-leġiżlazzjoni tal-2014-2020. Għall-2021-2027 il-koleġiżlaturi mmodifikaw id-dispożizzjonijiet relatati mal-qafas ta' prestazzjoni biex jinkludu indikaturi tar-riżultati (tal-eżitu) fil-livell tal-benefiċjarji.

110. Il-mira attwali għat-tnaqqis stmat tal-gassijiet b'effett ta' serra hija ta' 20 miljun tunnellata f'firxa ta' prijoritajiet ta' investiment, inkluża l-effiċjenza enerġetika. Il-mira aktar baxxa hija prinċipalment ġustifikata mill-eliminazzjoni ta' għadd żgħir ta' żbalji ta' kalkolu fi programmi inizjali.

---

redditu interna tradizzjonali tagħhom, il-perjodu ta' rkupru għall-miżuri tal-effiċjenza fl-enerġija naqas minn 4.2 snin għal 1.9 sena"

Ma ġie stabbilit l-ebda indikatur komuni għall-effiċjenza enerġetika fl-intrapriżi. Madankollu, għadd ta' programmi użaw il-Prijorità ta' Investiment 4b li biha użaw l-indikaturi tal-intrapriżi u l-indikatur komuni dwar it-tnaqqis stmat tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra (bl-użu ta' metodoloġiji nazzjonali)[6].

112. L-indikaturi tar-riżultati speċifiċi għall-programmi fl-2014-2020 kienu maħsuba biex ikunu indikaturi tal-impatt/il-kuntest imfassla biex jaqbdu x-xejra ġenerali li l-programm kien maħsub li jikkontribwixxi għaliha[7].

114. Min-natura tagħhom, l-indikaturi speċifiċi għall-programm huma speċifiċi għall-programm. L-għan tagħhom kien li jimmonitorjaw dimensjoni tal-proġetti appoġġati fil-livell tal-programm.

116. b) Għall-perjodu ta' finanzjament 2021-2027 taħt l-objettiv ta' Politika 2 ("Aktar Ekoloġiku, livell baxx ta' karbonju...") hemm żewġ Objettivi speċifiċi b'indikaturi komuni distinti tal-output u tar-riżultati: 2.1 "il-promozzjoni tal-effiċjenza enerġetika u t-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra" u 2.2 "Il-promozzjoni tal-enerġija rinnovabbli skont id-Direttiva (UE) 2018/2001,...". L-Anness I tar-Regolament FEŻR/FK 2021/1058 jistabbilixxi separatament għaż-żewġ objettivi speċifiċi indikaturi komuni rilevanti tal-output u tar-riżultati. Is-sistema ta' monitoraġġ tal-politika ta' koeżjoni (prevista minn CPR (UE) 2021/1060) se tippermetti li jiġu ffiltrati l-indikaturi skont objettivi speċifiċi.

Il-Kummissjoni tqis li l-intensità primarja hija wkoll indikatur rilevanti għall-kejl tal-miżuri tal-effiċjenza enerġetika.

Barra minn hekk, għall-binjiet, il-metodoloġija stabbilita fl-EPBD (l-Artikolu 3 l-Anness I) tidentifika l-enerġija rinnovabbli bħala wieħed mill-komponenti fir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija. Il-prestazzjoni ta' bini titkejjel fi (kWh/m2 sena) li tikkombina d-domanda għall-enerġija, l-użu tal-enerġija u l-ġenerazzjoni fuq il-post (eż. il-gass tal-grilja, l-elettriku mill-grilja u l-enerġija rinnovabbli fuq il-post). Għall-finijiet tal-kalkolu tar-rendiment fl-użu tal-enerġija ta' bini, l-iffrankar tal-enerġija u l-enerġija rinnovabbli ġġenerata huma t-tnejn importanti.

120. Il-Kummissjoni tqis li l-kontribuzzjoni, stmata mill-QEA għandha titqiegħed f'kuntest. B'mod partikolari, għandha tqis il-miżuri differenti li l-Istati Membri jimplimentaw biex jilħqu l-mira globali. Miżuri oħra ta' politika jikkontribwixxu għall-effiċjenza enerġetika, jiġifieri l-miżuri ta' tassazzjoni, l-obbligi tal-fornituri, il-kampanji ta' informazzjoni, il-meters intelliġenti u l-politika dwar il-prodotti (id-disinn ekoloġiku u t-tikkettar tal-enerġija).

Barra minn hekk, il-Kummissjoni tqis li l-kontribut, stmat mill-QEA, jenħtieġ li jitqiegħed fil-kuntest tal-mira tal-effiċjenza fl-enerġija għall-2020 minflok il-mira tal-2030 peress li l-proġetti jikkorrispondu għall-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020 u l-mira tal-effiċjenza fl-enerġija għall-2030 ġiet maqbula biss fi tmiem il-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020 bl-adozzjoni tal-koleġiżlaturi f'Diċembru 2018 fid-Direttiva (UE) 2018/2002 li temenda l-Effiċjenza fl-Enerġija. Għalhekk, il-punt ta' referenza storiku jkun l-2013, u jsegwi l-loġika ppreżentata mill-QEA, l-isforz ta' ffrankar għall-miri tal-effiċjenza fl-enerġija tal-2020 kien ta' 21 Mtoe fil-bidu tal-2014 meta beda l-perjodu ta' programmazzjoni 2014-2020. Dan iwassal biex wieħed jistma li l-iffrankar tal-proġett, ladarba l-proġetti ffinanzjati kollha jkunu operazzjonali, jkun jirrappreżenta madwar 2.3 % tal-isforz meħtieġ biex tintlaħaq il-mira tal-2020.

[6] https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/In-profile-Cohesion-policy-reducing-GHG/cwbb-y39w

[7] Ara d-dokument dwar il-kunċetti u r-rakkomandazzjonijiet: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_monitoring_evaluation_en.pdf

KONKLUŻJONIJIET U RAKKOMANDAZZJONIJIET

123. Kif enfasizzat hawn fuq, ir-rwol tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni fir-rigward tal-enerġija huwa li jikkontribwixxu għall-kisba tal-miri tal-Unjoni dwar il-klima u l-enerġija, inklużi l-miri tal-effiċjenza fl-enerġija.

Il-Kummissjoni tqis li kuntrarju għad-dikjarazzjoni ġenerali f'dan il-paragrafu, ir-riżultati kumplessivi tar-rapport juru li l-proġetti fis-settur taw kontribut sinifikanti għall-objettivi tal-UE. Dan ma seħħx minkejja, iżda bħala riżultat tal-għoti tas-setgħa lill-Istati Membri biex jużaw kriterji u proċeduri tal-għażla, li kienu adattati għall-iskop tagħhom fil-kuntest nazzjonali u reġjonali speċifiku. Il-qafas 2021-2027 jinkludi dispożizzjonijiet, li jtejbu l-effiċjenza, bħal allinjament aħjar mal-qafas strateġiku fil-livell tal-UE, involviment aktar attiv tal-Kummissjoni fid-deċiżjonijiet dwar il-forma ta' appoġġ, u proċeduri eħfef biex jiġu kkombinati l-għotjiet u l-istrumenti finanzjarji. Madankollu, minħabba li l-aċċess għall-finanzjament, il-kapaċità tal-intrapriżi, il-livelli tal-introjtu u n-natura tal-fallimenti tas-suq ivarjaw b'mod sinifikanti madwar l-UE u spiss fl-Istati Membri, ikun ta' detriment għall-effettività jekk id-deċiżjonijiet dwar il-kriterji u l-proċeduri tal-għażla tal-proġetti jittieħdu fil-livell tal-UE.

Rakkomandazzjoni 1 – Evalwazzjoni tal-kontribut potenzjali u reali tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni għall-effiċjenza enerġetika

Il-Kummissjoni ma taċċettax il-parti (a) ta' din ir-rakkomandazzjoni.

a) Fil-valutazzjoni tagħha tal-programmi 2021-27, il-Kummissjoni se tikkunsidra jekk il-finanzjament ippjanat għall-effiċjenza enerġetika jistax iwassal l-aħjar valur miżjud possibbli, f'konformità mal-objettivi u l-prijoritajiet tal-UE kif ukoll mal-ħtiġijiet u r-restrizzjonijiet nazzjonali, reġjonali u lokali. Se tivvaluta wkoll l-issodisfar tal-"kundizzjoni abilitanti" relatata mal-Pjanijiet Nazzjonali dwar l-Enerġija u l-Klima.

b) Il-Kummissjoni taċċetta l-parti (b) ta' din ir-rakkomandazzjoni.

130. L-istandards tqiesu bħala għodod essenzjali, flimkien ma' miżuri oħra ta' politika, biex tinkiseb ambizzjoni ogħla fl-effiċjenza enerġetika sal-2030. L-istandards jistgħu jirreferu għal diversi aspetti, bħal Bini b'Enerġija Bikrija Żero (NZEBs) għall-bini u r-rekwiżiti skont id-Direttiva dwar l-Ekodisinn u r-regolament dwar it-tikkettar tal-enerġija għall-prodotti. Għan-natura differenti tagħhom u l-varjetà tal-acquis tal-UE, huwa aktar diffiċli li jiġu stabbiliti standards komuni għall-intrapriżi.

132. Il-Kummissjoni tqis li l-valutazzjonijiet tal-kosteffettività għandhom jikkunsidraw mhux biss l-iffrankar tal-enerġija, iżda wkoll il-benefiċċji multipli tal-investimenti fl-effiċjenza enerġetika, il-kontribut għal għanijiet ta' politika multipli tal-interventi implimentati, u l-benefiċċji tagħhom lil hinn mill-iffrankar tal-enerġija. Dan jinkludi, fost l-oħrajn, tnaqqis fil-gassijiet serra, tnaqqis ġenerali fl-ispejjeż għall-intrapriżi minħabba żieda fil-produttività u l-kompetittività, żieda fil-valuri tal-assi u l-ħajja utli tal-assi u l-ħolqien ta' impjiegi ġodda.

Dawn il-benefiċċji l-oħra jista' jkollhom impatt finanzjarju pożittiv għall-intrapriżi, f'xi każijiet diversi drabi ogħla, minn dak iġġenerat mill-iffrankar tal-enerġija.

Rakkomandazzjoni 2 – Ivverifika jekk l-għażla tal-istrument ta' finanzjament hijiex ġustifikata kif xieraq

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni.

137. Huwa possibbli li jiġu identifikati permezz tal-indikaturi komuni 2014-2020 kisbiet speċifiċi marbuta mal-prijorità ta' Investiment 4b – "il-promozzjoni tal-effiċjenza enerġetika u l-użu tal-enerġija rinnovabbli". Il-lista ta' indikaturi komuni ġiet estiża aktar għall-indikaturi tar-riżultati (tal-eżitu) għall-programmi tal-2021-2027.

138. Il-Kummissjoni tirreferi għar-risposta tagħha fil-paragrafu 116.

139. Il-Kummissjoni tirreferi għar-risposta tagħha fil-paragrafu 120.